

Taxa postala
 plătite în num.
 No. 224715/929.

Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Cluj, Str.
 Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
 Havonta 2, negyedévre 6, fél-
 évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdet-
 ések díjszabás szerint. Az „UJ KELET”
 a transilvaniai és banati seidség egyetlen politikai napilapja.
 Cikkeink utányomását csak a forrás
 megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmegállapítást
 leveleket nem fogadjunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő: Jándor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobălcescu 53.

Csütörtök, 1937. július 1.

5697. ÉV. XX. ÉVF.
 TAMUZ 22. 145. SZAM

A Maniu-kérdés

A Romania Noua, a maniuiák kolozsvári hivatalos lapja, mai számában az első oldalon vastag betűkkel szedett cikket közöl „Interpelláció” cím alatt. A cikk a következőképpen hangzik:

„Kérdezzük a miniszterelnököt: Van tudomása arról, hogy a párizsi kiállítás számára összehajítottak több mint 300 oldalas könyvet az egyesülésről (szerzője állítólag Lupas professzor volna), melyben meg sincs említve Maniu Gyula neve.

Miután nem akarjuk azt hinni, hogy felsőbb rendelet volna, hogy Maniu nevét meg se említsék, kérdezzük a miniszterelnök urat, milyen intézkedéseket hajlandó tenni hogy ez a szégyenletes mulasztás helyrehozassék.

Kérdezzük a miniszterelnököt, van-e tudomása a külügyminisztérium rendeletéről, hogy a hivatalos távirati iroda egyáltalán ne számoljon be a lapoknak Maniu utjáról és ne írjon semmit a volt a volt miniszterelnöknek a politikai élet volt vezetőivel folytatott tárgyalásairól.

Vajon igaz-e, hogy a külügyminiszter ur átadta párizsi követünket, hogy járjanak el az illetékes fórumoknál és tegyen meg minden intézkedést, nehogy Maniu a hivatalos világ fogadja és semmi esetre sem, úgy ahogyan Titulescu fogadta.

Várjuk a felvilágosításokat!”

Eddig a Romania Noua vastagbetűs cikke.

Nem valószínű, hogy Tatarescu miniszterelnökök bokros elfogultságai középette időt talál magának arra, hogy a Romania Noua interpellációra válaszoljon. Parlamenti szünet van és ilyenkor a parlamentáriszmust a tegezőségeiben respektáló kormány sem kötelezhető arra, hogy ellenzéki interpellációra reflektáljon. Annál inkább áll ez a Tatarescu-kormányra, amely egyébként is csak számára a tellemes kérdésekben bocsátkozott parlamenti vitába.

Ettől függetlenül a Maniu kérdés úgy látszik napirendre kerül.

A volt miniszterelnök a jövő hónap elején fog, mint két hónapi távollét után visszatér az országba. E hónap alatt Maniu a közép- és nyugateurópai államok különböző politikusaival tárgyal. A kisanant a miniszterelnök egütöbbségi találkozásáról kiadott közleményében először szerepel hivatalosan is a dunai államok együttműködésének kérdése. E kérdés egyik kezdeményezője s legalaposabb ismerőse Maniu Gyula, akit nehéz lesz mellőzni a kérdés, midőn ez a kérdés komolyabb formában kerül majd napirendre.

Hodza Milán bucaresti látogatása alkalmával tárgyalta Vaida Sándorral és ezekben napokban Prágában fogadja Maniu látogatását. A cseh miniszterelnök, Maniu és Vaida egykori küzdőtársa a magyar parlamentben állítólag magára vállalta volna azt a kényes szerepet, hogy közvetíteni próbálja a békét Maniu és Vaida között.

A demokrácia érdekében, amelyet Romániában komolyan veszélyeztet a két erdélyi titikus szembenállása.

Jesszei előrelátólag aktuálissá válik a kormányváltás kérdése. A nemzeti paraszti választási sikerei bármilyen respektábilisak is, nem oly meggyőzőek, hogy kizárólag zekre támaszkodva, követelhetné magának hatalmat. A mai kivételesen nehéz viszonyok között a párt csak abban az esetben dhatna hosszantartó és eredményes kormányzást az országnak, ha belső egysége maradéktalanul biztosítva van.

Ez azonban addig nem lehetséges, míg a Maniu-kérdés nincs elintézve.

Mert Maniu a párt erdélyi kereteit jelenti az erdélyi keretek esetleges elfordulása azt, hogy a párt még kormányra kerülése esetén összeomlik.

Természetes dolog, hogy amennyiben a Romania Noua által felvetett kérdések megválaszolásának a valóságának, úgy ez semmiesetre sem alkalmas arra, hogy a kérdést a megválaszolásához közelebb vigye.

Már pedig a Maniu probléma mégis megoldást kell hogy nyerjen.

Nem a nemzeti parasztpárt, hanem az egész ország nyugalma és békés jövője érdekében.

Elutazott Varsóból Károly király — Krakkóba

Szombaton reggel érkezik Bucurestibe az uralkodó. Moscicki elnök és Rydz Smigly marsall is elutaztak Károly királlyal Krakkóba

Varsó, június 30. (Rador.) Tegnap délután az uralkodó és Mihály vajda több román és lengyel személyiség társaságában megtekintette a Belverede-palotát, mely mint ismeretes Pilsudski marsall székháza volt és ma történelmi műemlék. Azután a testnevelési főiskolába mentek a vendégek, ahol alaposan tájékoztatták magukat az intézmény rendszere felől. Az uralkodót, aki lengyel ezredesi egyenruhában volt, melegen ünnepelte a tömeg az utcákon. Ebédet, zártkörben a kastélyban szolgáltak fel. Azon jelen voltak Rydz-Smigly marsall, Beck és Antonescu. Este Duiliu

Zamfirescu román követ adott vacsorát az uralkodó és Mihály vajda tiszteletére. Vacsora után Károly király adott fogadást a Lazieski-palotában 500 meghívott számára. A fogadást színházi előadás előzte meg, amit a Lazieski-palota kertjében lévő tó közepén fekvő szigeten mutattak be. Jelen voltak többek között Moscicki elnök és neje, Rydz-Smigly marsall, a kormány és a diplomáciai kar összes tagjai.

Krakkói jelentés szerint az egész város és környéke gazdagon feldisztelve, román zászlókkal fellebörgözve várja az uralkodó érkezését.

Antonescu nyilatkozata

Varsói jelentés szerint Victor Antonescu a következő nyilatkozatot adta a lapoknak: „A lengyel-román szövetség a két ország közt fennálló érdekbeli összhang logikus eredménye. Azon népekben gyökeredző érzelmek mélysége és ereje, amikre támaszkodunk, fényes megnyilatkozásra találtak e felejtethetlen napokban, amikor ténylegesen bebizonyított nyert, hogy a két nép egygyé válik érzelmeiben.

A lengyel sajtó Károly király biedruski beszédéről

Az egész lengyel sajtó továbbra is részletesen foglalkozik a biedruski katonai ünnepségekkel és különösen Károly király beszédével. A lapok hangoztatják, mennyire megható volt az a pillanat, amikor miután az ezredzászlót kintintette, az uralkodó megcsókolta azt.

Az Ilustrovanny Kurjer Codzienny in-

tervjut közöl Öfelsége II. Károly királytól. Az uralkodó kijelentette, hogy köszönetét kinyilvánítja a lengyel népnek és a román nemzet nevében az annyira meleg és a szívélyesnél többet jelentő fogadtatásért, amiben Lengyelország részesítette és ami mélyen meghatotta. A király örömet fejezi ki afelett hogy módjában állott ellátogatni a baráti és szövetséges államba. Az uralkodó azután mélyeséges csodálatát fejezte ki a lengyel hadsereg iránt. Különösen mély benyomást tett rá a lengyel katonai nevelésbeli szintje és felkészültsége. Nagy és erős hadereje van Lengyelországnak, ami a legszilárdabb alap. Lengyelország óriási erőfeszítései biztosítékok az európai béke számára. Ez különben közös célunk. Ezek az erőfeszítések újabb tényezőket, amelyek megerősítik a lengyel-román szövetséget.

A jugoszláv sajtó a lengyel-román barátkozás jelentőségéről

A belgrádi Samoprava megállapítja Károly király lengyelországi utjával kapcsolatban, hogy az újabb lehetőséget nyújtott a két ország közti szívélyes viszony újabb kifejezésére, amit a lengyel népek az uralkodó iránti szeretete és tisztelet megnyilvánulásai bizonyítanak. Jugoszlávia szövetségeseinek, Romániának erős összefogását a baráti Lengyelországgal úgy tekinti, mint erős sorompót, amely a jelenlegi európai állapotokat védi. A jelenlegi status-quo tiszteletben tartásával a varsói tárgyalások Európa alapvető fontosságú érdekeit szolgálták, ellenállást minden háborus veszéllyel szemben és minden káosszal, bárhonnan is jöjjön az.

Károly király Bucovinában

Szerda este az uralkodó különvonattal hazaindul Mihály vajdával, Antonescu külügyminiszterrel és kíséretének többi tagjával együtt. Az uralkodó részt vesz Bucovinában az arcasok Bucsumi községben rendezendő ünnepségein.

Bucuresti jelentés szerint Donescu főpolgármester kiáltványt intézett a főváros polgáraihoz, jelenjenek meg minél nagyobb számban szombaton a pályaudvaron, az uralkodó fogadtatásánál.

A király vonata Radomban

A Krakkó felé vezető uton a királyi vendégek vonata megállt Radomban. Itt Károly király és Mihály vajda meglátogatták a fegyvergyárat. Az állomáson óriási tömeg fogadta lelkes óvációkkal az uralkodót a fegyvergyárban pedig az üzem vezérigazgatója román nyelven üdvözölte a királyt, akinek egy művészi kivitelű revolvert ajánlott fel, Mihály vajdának pedig egy puskát.

Roosevelt elnökségének mérlege

Egy éve, hogy régi programja alapján Franklin D. Rooseveltet újra megválasztották az Egyesült Államok elnökévé.

Amikor először vette át a hatalmas birodalom irányítását, az amerikai krízis tetőpontján állott. A kisüzemek egyre-másra bezártak, a kisebb tőkészek pénzt elvitte a bankok és a bürökrácia, az európai államok fizetési moratoriuma és fizetéseinek beszüntetése, ami miatt a hitelező Egyesült Államok is válságos pénzügyi zavarokkal küzdött. A munkanélküliség száma husz millióra ugrott. Segély és szociális támogatás nélkül ezek az emberek olyan kivén éltek, amiről fogalmunk sincs. A farmer, az egyetlen, aki részben megtarthatta függetlenségét, termékeit nem tudta eladni, kénytelen volt adósságból élni, mindaddig, amíg elárverezték földjét és házát és kénytelen volt munka után nézni a városban, amit természetesen nem kapott, csak gyarapította a nincsetlenek millióit.

Roosevelt elnök föllismerte, hogy választott, a kenyereikét megfosztott középosztályt és a teljesen nincstelen munkásságot, a farmereket kenyérbe kell helyezni. Szociális és gazdasági rendelkezéseket léptetett tehát életbe, amit a világ National Recovery Act—NIRA (a gazdasági újjáépítés törvénye) név alatt ismer. A terv erőszakos beavatkozást jelentett az amerikai kapitalizmus struktúrájában. Bevezette mindenekelőtt a negyven órás munkahetét, a szakszervezetek gyűlekezési nehézségét, közmunkákat szüntetett és betiltotta a kiskorúak bér-munkáját. Az új törvény közzétételében a munkanélküliség száma hirtelen lecsökkent 20 millióról tizenegyre, a gyáriraj jövedelmei egyre javultak és a farmerek is fellendültek. A nagytőkével ugyan ellentétbe került, a legfelsőbb szövetségi bíróság konzervatív tagjai a NIRA-t alkotmányellenesnek nyilvánították, de a közbizalom oldalán volt és tavaly ismét megválasztották elnöké.

Az elnök tovább haladt az általa kijelölt uton és újabb prosperitinek utját egyengette. Nem volt más célja, minthogy az amerikai polgár számára biztos életstandardot teremtsen, tekintet nélkül arra, hogy ezzel a nagytőkének károkat fog okozni. Egész sorát léptette életbe az újabb törvényeket, amelyek ezuttal New Deal (új mű) néven ismer az amerikai közönség. A New Deal alapjában véve nem egyéb, mint része az egykori NIRA-tervnek, amelyet elnöki működése alatt maradék nélkül végre akar hajtani.

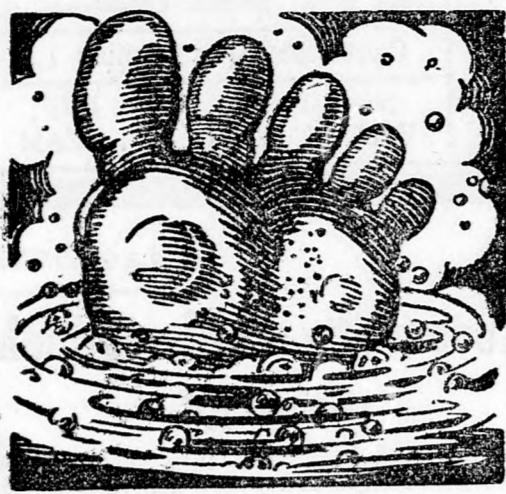
Az eddigi munka egyik legnagyobb teljesítménye a „Social Security Akt” nevű szociális törvény, amely biztosítja minden amerikai polgár számára a munkanélküliség esetére való biztosítást és a nyugdíjat. A törvényt eddig 37 állam fogadta el a 48 szövetségi állam közül és eddig 26 millió ember egzsztenciáját van hivatalos biztosítási. Idővel a biztosítottak száma föl fog rugni 35—40 millióra. Az első nyugdíjakat 1942-ben fogják folyosítani és pedig ezuttal csak azoknak, akik elérték a hatvanötödik életévüket. A nyugdíj összegét a biztosított munkahelyei szerint igazodik és 10 dollártól havi 65 dollárig terjed. Ha a biztosított meghal mielőtt járadékot igényelhet, családja az elhunyt 1936. évi jövedelmének 4½ százalékát kapja.

A munkanélküli biztosítás nem minden szövetségi államban van egy rendszer szerint végrehajtva. A biztosított általában átlagos keresetének 50%-át kapja, de ez soha sem lehet több heti 15 dollárnál. Az állam a segélyeket a vállalatok fokozatos megadóztatásából fedezi.

A harmadik Roosevelt törvény ebben az évben az úgynevezett NLRB (National Labor Relation Bill) amely jogot biztosít a dolgozók szervezkedésére és arra, hogy szabadon választott képviselőt utján tárgyalhassanak munkafeltételeikről. Gyakorlatilag jelenti ez a szakszervezetek elismerését és a kollektív szerződés megkötését. Ezt a törvényt, amelyet a javaslattevő szenátor után Wagner-törvénynek neveznek, a NIRA-ból származtatják. Amikor ugyanis a NIRA-t a legfelsőbb törvényszék ítélete törvénytelennek minősítette, Roosevelt ezt a törvényt kiemelte a

ÉRZÉKENY LÁBAK TYUKSZEMEK amelyek ELTŰNNEK

ebben a tejszerű fürdőben azonnali megkönnyebbülést érez Az OXIGÉN: a nagy gyógyító

Az eljárás nagyon egyszerű: oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvízben — figyelje meg jól a számtalan apró oxigénbuborék felszabadulását. Amint beáztatja lábait ebbe a felfrissítő tejszerű fürdőbe, a legsúlyosabb láb és bokafájdalmak is azonnal megszűnnek. A gyulladáskor, kivörösödés, a lábujjak közötti viszketőség mintegy varázsszórára ciminálnak, a kihaladt bőrfelületek, a bőrkeményedések begyógyulnak. Az oxigénnel telített gyógyfürdő behatol a szövetek legmélyébe még a legmálcasabb tyukszemek gyökereit is feláztatja, így, hogy az ujjaival, kizsedheti azokat. A dagadtak eltűnnek, cipőjét könnyedén húzhatja fel, nem fogja szorítani és a járás — amely eddig kín volt az Ön számára — ezentúl élvezet lesz, oly könnyedén fog járni, mintha lábál szárnyat kaptak volna. A Saltrates Rodell-t orvosok rendelik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

NIRA-tervből és kieszközölte, hogy a szenátus az alkotmány törvényei közé iktassa. A legfelsőbb szövetségi bíróság csak a napokban ismerte el a törvény alkotmányosságát. A törvény végrehajtására életbe léptették a National Relation Board testületet, amely egyúttal ellátja a békébírói tisztjét is. A testület élén 3 szakember áll, akiket a mindenkor elnök nevez ki. Hasonló hatáskörrel alakíthatók minden városban és nagyvárosok kerületében is. Az állam azzal támogatta a törvény végrehajtását, hogy csakis azoknak a gyáraknak adott megbízást, amelyek munkásaikkal kollektív-szerződést kötöttek.

A munkaadók ezt a törvényt sok ellenkezés után fogadták el. Gyakorlatilag ez azt jelentette, hogy a vállalkozók által teremtett „sárga” szakszervezetek lehetetlenné váltak. A munkásság maga erőszakolta ki ezt a törvényt. Számos sztrájkot kellett az Unióban sikerre verekedniük, amíg végre jogalkotó elismerték. A General Motors és a Ford gyáraknál való sztrájkok döntő hatásnak voltak, minthogy a két vállalat ellenezte leginkább a munkások kollektív követeléseit. A General Motorsnál 44 napig tartó sztrájk után engedtek a vállalkozók.

A szakszervezeti mozgalmat a törvény új feladatokat elé állította. Eddig az „Amerikai Munkásföderáció” állott fenn, amely azonban csak a képzett munkások jogait képviselte. A racionalizált üzemek azonban egyre kevesebb tanult munkást alkalmaztak. A szakképzettség nélküli munkások eddig nem voltak megszervezve és a Munkásföderációban sokat tanácskoztak arról, hogy ezeket megszervezzék. De a Munkásföderáció ezt a javaslatot nem akarta elfogadni, mert főn kívánta tartani a csehrendszert. Emiatt John Lewis vezetésével tíz munkásszervezetet kilépett a föderációból, amelynek taglétszáma ennek következtében 3.2 millióról lecsökkent 2 millióra. A kilépett szervezetek 1936-ban megalapították az „Ipari Szervezetek Bizottságát”, amely a szakszervezett és a szakma nélküli munkásokat egységes szervezetbe tömörítette. A komitő a sztrájkmozgalom élére állott.

A gyermekek foglalkoztatása Amerika egyik legsúlyosabb gazdasági problémája. A NIRA a legszigorúbban megtiltotta a gyermekek munkáját. De amikor a legfelsőbb bíróság érvénytelenítette a NIRA-t, a kapitalisták ismét igénybe vették a gyermek-munkát, úgy hogy Roosevelt kénytelen volt speciális törvényt hozni a gyermekek védelmére.

Az elnök eme speciális intézkedései mellett megemlítendő: a vasúti alkalmazottak nyugdíj-biztosítása, a kis házak tulajdonosainak tehermentesítése, a kisbankok és biztosító intézetek segélyezése a szénbányák munkaviszonyainak rendezése és egyéb hasonló intézkedések. Ezzel természetesen Roosevelt szociálpolitikai programja még mindig nem merült ki. Ujabb kijelentései szerint azon fog dolgozni, hogy az amerikai munkásság jobb viszonyok közé kerüljön.

Lehet-e Madagaszkárba zsidókat telepíteni?

Egy zsidó újságíró derülte fel a madagaszkári telepítési lehetőségekről

A lengyel kormány a francia gyarmatiügyi minisztérium hozzájárulásával lengyel-zsidó szakértő bizottságot küldött Madagaszkárba lengyel zsidók bevándorlása lehetőségeinek tanulmányozására. Zsidó szakértők körében meglehetősen szkeptikusan ítélik meg a madagaszkári telepítési lehetőségeket és a francia kormány nyilatkozatai sem tudósítanak biztatóan. Ezzel szemben a Deutsche Rundschau legutóbbi számában a lap Madagaszkárba küldött tudósítója meglehetősen derülte fel jelentést közöl, amely, ha nem is lehet mértékadó a zsidó vándorlási és telepítési politika számára, kétségtelenül érdekes és figyelemreméltó.

Tananarive (Madagaszkár), június közepén

A zsidók eredetük szerint „szubtrópusi” nép. A tulajdonképpeni szubtrópusi vidékeken, vagyis a mérsékelt zónák és a trópusok közötti területeken kívül más „szubtrópusok” is vannak még, nevezetesen a trópusok felső része. Miután a hőmérséklet tudvalevőleg minden ezer méterrel felfelé egy fél fokkal csökken, a trópusokon a legalább ezer méterrel magasabb fekvésű területeknek sokkal kellemesebb a hőmérséklete és levegője. Ezek a magasfekvésű szubtrópusok a világ legfényesebb és legvonzóbb területei.

Aki Jávában, vagy Szumátrában, a moszkitokkal elzárt alföldeken él, a hét végét Tenggerben, vagy más vulkánon tölti és ennek a klimaváltoztatásnak köszönhető, hogy a holland tisztviselők csak hat évben egyszer utaznak európai szabadságra, míg más gyarmatokon lényegesen rövidebb ez a határidő.

Kashmir, amely a Himalája hórengetege és Karakorum között fekszik, csoda szép kék egével, virágerdővel és gyümölcsével és kevés lakosával a legalkalmasabb terület volna zsidó telepítés számára, ha a politikai viszonyok megengednék azt.

Az oktatlan félelem

Nincs azonban nehezebben gyógyítható dolog, mint a patológikus félelem. Ez a félelem tartotta vissza évszázadok óta a féléreket attól, hogy behatoljanak Afrikába, jöhetnek békés lakossága van e földnek, amely az arabokat is befogadta. Most, hogy Afrika egyre civilizálódik, mindinkább előnyösebbé válik a letelepedés a magas fensikokon, amelyek új civilizáció központjaivá fejlődnek. Nemcsak európai mezőgazdaság, bányászat, ipar és kereskedelem fejlődik itt, mint Kenya, Abesszinia, Rodezia fensíkjaiban, hanem kereskedelmi és ültetvényes megélhetésre is lehetőséget nyújtanak a környező békés területek.

Ha a zsidó nép ebben a tekintetben mentesítene magát a trópusoktól való patológikus félelemtől és ha a zsidó kivándorlók letelepednének a szubtrópusi fensíkokon és vulkánucsukokon, óriási lehetőségek nyílnának meg a zsidó vándorlási és telepítési politika számára. Ebben a szubtrópusi irányban fekszik a zsidókérdés egyik fontos megoldási lehetősége és a közlekedési és egészségügyi viszonyok javulásával egyre közelebb jutunk ehhez. Kenyában máris sok zsidó talált otthonra.

Madagaszkár klímája

Ami a trópusok mentén lévő területek helyzetét illeti, Mexikóhoz lehet hasonlítani a madagaszkári fensíkokat. Területe Franciaország, Belgium és Hollandia területének egyengetedé teszi ki. De 15 millió lakos helyett csak másfélmilliója van. Az éghajlat kitünő, a Kashmirihez hasonló. Tananariveben, az ország fővárosában júliusban 19.7 a maximális, 9.1 a minimális és 14.4 fok Celsius a középhőmérséklet, szeptember 23.4, 10.5 és 17.0 fok, decemberben 26.5, 15.1, 20.8 fok. Februárban 26.4, 16.2, 21.3, áprilisban 25.2, 14.3, 19.8, júniusban 20.8, 9.9, 15.4 fok Celsius a maximális, a minimális, illetőleg a középhőmérséklet.

Ebből kitűnik, hogy ebben a városban, amely 1400 méter magasan fekszik, a

maximális hőmérséklet csak novembertől márciusig átlag 26.9 fok Celsius, vagyis ebben az időszakban meglehetősen meleg van. Délben azonban hűvös, levegős házakban vannak az emberek és a meleg kevéssé zavaró körülmény, mint egy városi, vagy berlini forró nap, ahol árnyékban ma 36 a hőmérséklet. Az év többi hónapjaiban kellemes a klíma és délben is vigan sétálhatnak az emberek.

Az európai ember számára azonban sokkal fontosabb a magas szubtrópusok minimális hőmérséklete. Az év legnagyobb részében az európai szobahőmérséklet alatt áll ez a minimum, vagyis hidegnek számít. Három hónapon át 9 fokra huzódik le. Ez azonban középhőmérséklet. Éjszaka ezekben a hónapokban a fagypontra körül mozog a hőmérséklet.

A klíma tehát hűvösebb, mint a Palesztináé és megfelel a dalmáciainak, ami abból is kitűnik, hogy a Pyrethrum nevű növény, a malária nagy ellensége, jól virágzik itt és kitünő lehetőséget nyújt az alacsonyabb fekvésű területek egészségessé tételére.

Az ország klímája lehetővé teszi a makkalma, körte, szilva, stb. termesztését. Ezen kívül nagymennyiségű zöldség és mindenféle gyümölcs terem itt, nagy lehetőség van a szárnyas-tenyésztésnek, tejgazdaságnak, stb.

A malária kismértékben létezik ugyan a magas fensíkon, de a pyrethrum segítségével védekezni lehet ellene.

Dr. Thomas, a francia meteorológiai intézet igazgatója, és Mauchard tábornok az egészségügyi szolgálat vezetője, kijelentették, hogy Madagaszkár fensíkjaiban olyan egészséges az élet, mint Franciaországban. Sok francia tisztviselő tölti szabadságát, olyan is, akinek magas a vérnyomása és kitünően tudna élni Franciaországban.

A magaslati szubtrópusokon kellemesebb az élet, mint sok európai országban, ahol nem mindig kellemes a klíma, de magaslati adók, mindenféle rendszabályok vannak autó- és repülőközlekedési veszedelmek, gripa, forradalmi láz, háborús pszichózis és minden egyéb nyugtalanítás. A rádió segítségével viszont minden órában kontaktust lehet teremteni a nagyvilággal. Kíváncos volna, hogy a zsidók kihasználják ezt a lehetőséget és keresnek a bevándorlás útját a magaslati szubtrópusokra még mielőtt mások foglalják el ezeket a helyeket.

Dr. W. J. H. Nyésser

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Capitol-mozgóban
Meir Grossmann
a Judenstaatspartei elnöke
„Mi lesz Palesztina sorsa?”
című tart előadást.
Minden zsidó ott legyen! Minden zsidó ott legyen!

Vesztegetéssel akart orvosi igazolványt szerezni a szülőgyilkos Constantinescu
Levelet csempészett ki a börtönből egy hölgyismerősehez

Bucuresti, június 30. Az apa- és anyagyilkos Constantinescu Sile, a vacaresti börtönben várja sorsának elődét. Ismeretes, hogy az elvetemedett gyilkos elmeállapotának megvizsgálását kérte a bíróságtól és mindenáron azt akarta bizonyítani, hogy nem beszámítható. Első kísérlete nem sikerült, bár a bíróság továbbra is figyeltette elmeszakerétkkel. Most a vizsgálóbíró kezébe olyan adat került, mely kétségtelen bizonyítja, hogy Constantinescu Sile félre akarja vezetni a bíróságot. A börtönben Constantinescunak sikerült egy szabaduló rab közelébe férkőznie, akinek egy levelet adott át azzal, hogy azt juttassa el egy hölgyhöz, akitől majd illő jutalomban részesül.

A rab, névszerint Negrilla Nicolae, mindössze pár nap előtt kiszabadult, levelet írt az illető hölgynek, akit arra kért, hogy keresse fel, mert levelet hozott neki Constantinescutól. A hölgy az üzenetre felkereste a Constantinescu ügyének kivizsgálásával megbízott bírót és annak elmondotta az esetet. A vizsgálóbíró a hölgy segítségével megszerezte Constantinescu levelet, melyben a vizsgálat további menetére nézve rendkívül fontos adatok voltak, Constantinescu ugyanis a hölgynek utasítást adott arra nézve, hogy kitől és mennyi pénzt fog kapni és hogy melyik ügyvédre bizza meg képviselőjével, majd arra vonatkozólag ad neki utasításokat, hogy mely orvosokat és milyen pénzigérettel forduljon arra, hogy őt beszámíthatatlanná elbetelegnek nyilvánítsák.

Az oradeai ort. kóser Szilágyi fiuinternátus
felvesszük 1937-38. tanévre fiutandulókat. A gyermekek a teljes ellátáson kívül gondos és szakszerű előkészítést kapnak az intézet okleveles tanáraitól, akiknek vezetője dr. Szilas zsidó liceumi tanár. Érdeklődők forduljanak Internatul Evreesc de băieți Oradea, Str. Delavrancea 17. címhez.

Az

Geo Bogza

Bucuresti, június 30. Lumea Românească kiküldte Geo Bogza nyolcfrontú, Bogza író, aki a helyszínen lapján számolt be szörnyűségeiről. Először baoba vezetett, aminek kezdése után a felkelés elmenekült a korm. színes tudósításokba tett megelőző napok cikkét ismertetjük.

A nap, amely

„Emlékszem rá, hadd az első cikket láttam a bombázást a halottasházat, segítségbejöttök és oly lejártszódott drámáim másnap a nap ismét minden vér, ami elszétemarogtunk a nyegtelennek bizony szemben. Gyűlölttem, mint az emberi guny és közöny kvé. Másnap a nap csodát nap volt. Délután bokon túlról elfojtombombázták a Lemon ton és a városban a lomok harangjai bu.

Mozdulatlan as

A Nervion piszkos el a parton Las Are imponzás vasöntőde amely bányákkal a legfontosabb centrum országban, de egész soronypályán szállgokból az öntődekhémenyek hosszu nyújtott. Másik oldalán kevésbé volt bombázott házak s nyok csoportja, melyek között. Együtt el előtűnt, őre a alázatos és régi omok harangjai fömbombázás során me.

Délelőtt tíz órakor

centura hajó kirakó egyenesen teherautó zonyok és gyermekek. A kikötőben meggyiknek este kell tel.

Gyermekek a ténélmet

A front mögött a os második nagy iskajárásként jelenyereket ruhátlanul, ontról gyűlték össombázás szörnyűsége vanok is, akik megagó véres harcokk lemeszárólták zsaikat, egyedül ma jöttek. Rengetegyan országok felé, s még maradt néuvertentura körül z új hajó viszi eldetlen a feje, borzjokba málotlak, a semük karikás. Ez el írják a világtólubb lapját.

Különösképpen éorgot készítettek. urcsa nyelvet besaszak nyelvet amelonit a legjobban. agó lapban jelenters:

Falki zar ta gazit Falki pakezko loaz

A verset egy Txo nyelvi nem spanyo

Modern, új kósmínőség, vers

Az ostromlott Bilbaoban, két nappal a város eleste előtt...

Geo Bogza román újságíró megrendítő tudósításai a spanyolországi gyermekek szenvedéseiről. Mola tábornok — zsidó volt

Bucuresti, június 30. (Az Uj Kelet tud.) A Lumea Românească című bucaresti napilap kiküldötte Geo Bogza nevű munkatársát a spanyol frontra. Bogza az egyetlen román újságíró, aki a helyszínről személyes élményei alapján számolt be a spanyol polgárháború szörnyűségeiről. Első útja a bombázott Bilbaoba vezetett, amely néhány nappal megérkezése után a felkelők kezeire került. Bogza elmenekült a kormánycsapatokkal és most színes tudósításokban számol be a Bilbao elestét megelőző napokról. Egyik legutóbbi küldött cikkét ismertetjük az alábbiakban:

A nap, amely a vétes napokra virrad

„Emlékszem rá, hogy azon az éjszakán, midőn az első cikket írtam Bilbaóból, miután láttam a bombázást, az elpusztított várost és a halottasházat, semmi sem tűnt nekem kétségbejötnek és oly hidegen közömbösek a lejátszódott drámával szemben, mint az, hogy másnap a nap ismét fel fog kelni és hogy minden vér, ami elfolyt, az emberek, akiket számarcangoltak a bombák, hogy mindez lényegtelennek bizonyult a természet utjával szemben. Gyűlöltem azon az éjszakán a napot, mint az emberiség drámáival szembeni guny és közöny kvintesszenciáját.

Másnap a nap csakugyan felkelt. Szép, nyugodt nap volt. Délután hallzottak a dombokon tulról elfojtott dörgések: a baszkok bombázták a Lemona csücsöt. Később a fronton és a városban csend lett. Csupán a templomok harangjai bugtak.

Mozdulatlan asszonyok a romok tövében

A Nervion piszkos vizei mentén húzódnak el a parton Las Arenas és Portugalete felé az impozáns vasöntödékek. Ez az ipari vidék, amely bányákkal van teleltüzdelve, egyike a legfontosabb centrumoknak, nemcsak Spanyolországban, de egész Európában. Megannyi sodronypályán szállítják le szédítő magasságokból az öntődékhöz a vasércet. A füstölgo kémények hosszu sora megkapó látványt nyújtott. Másik oldalon, a város felé, a látvány kevésbé volt grandiózus. Látszóttak a bombázott házak s a feketébe öltözött asszonyok csoportja, mint mozduatlanul ültek a romok között. Egy-egy kétkerekű szekér hadt el előttünk, öreg emberrel a bakon és te- e alázasos és régi butodarabokkal. A temp- omok harangjai folyton zúgnak. A tegnapi bombázás során megöltek temetők.

Dél előtt tíz órakor megkezdődött a Fuerte- ventura hajó kirakodása. Buzát hozott, amit egyenesen teherautókba raknak. A parton asszonyok és gyermekek nézik, hogy mi törté- nik. A kikötőben még két hajó horgonyoz. Egyiknek este kell indulnia, tele gyermekek- tel.

Gyermekek életével írják a világtör- ténelmet

A front mögött a gyermekek képezik a va- ros második nagy problémáját. Valóságga- láskajárásként jelennek meg: Néhány tízezer gyerek ruhátlanul, éhesen, riadtan. Az egész frontról gyűltek össze, hogy meneküljenek a bombázás szörnyűségei elől. Vannak közöttük yanok is, akik megélték a guernicai és du- ngói véres harcokat. Csaknem valamennyi- nek lemeszárólták családját, felgyújtották azazukat, egyedül maradtak a világon. Bilbaó- ra jöttek. Rengeteg hajó szállította el őket yan országok felé, amelyek befogadják őket. s még maradt néhány ezer belőlük. Most a fuerteventura körül állnak és bámulnak. Ez z új hajó vízi el őket is. Valamennyiöknek edetlen a feje, borzos a haja, ingecskéik ron- yokba málottak, arcuk piszkos, kiadzott, semülk karikás. Ezek a gyermekek az életük- el írják a világtörténelem egyik legszomo- nabb lapját.

Különösképpen éhesek. Egyesek közülük orgot készítettek és próbálnak halat fogni. Furcsa nyelvet beszélnek egymás között. A baszk nyelvet amely állítólag a japánhoz na- onított a legjobban. Az Euzco Deya című bil- aói lapban jelent meg a következő baszk vers:

Falki zar ta gazteak, yoalki gizon andreak!
Falki pakezko loan, lurpean zandetenak!

A verset egy Txori nevű költő írta. A baszk nyelv nem spanyol dialektus, hanem külön

álló nyelv, egyike a legrégebb európai nyel- veknek.

Menekülés Santander felé

Elindulok a városban, a templomok felé. Az egyik templom előtt ökörhuzta szekerek hosz- szu sora. Tele vannak ágyneművel, szekré- nyekkel. Egy egész falu hagyta ott a hegye- ket és menekülnek Santander felé. Száz sze- kérek áll meg egy helyben: az emberek bemen- nek a templomba imádkozni. Sok nő, egyesek csecsemőikkel karjaikon, mások kötésekkal kezeiken letérdepelnek és imádkoznak. Rövid idő múltán megindul a szörnyű és végtelen me- net, amelyről lesir a háboru, a nyomor, a ha- lál. A háborus légkör még élesebbé válik, ha bejutunk a város szívébe. A Gran Vian tes- tes sebességgel nehéz teherautók haladnak, tele acélsíkos katonákkal. Az emberek az uccáról karjaikkal üdvözlik, akik viszonzózá- k az üdvözlést. Hirtelen fülisiketítő zaj támad. Mintegy ötven motorbiciklista tűnik fel és száguld el előttünk, kompakt csoportban.

Máltóságteljes köépillét elé értünk. A bilbaói egyetem. Lépcsőin szorosan egymás mellett összeszűfolva emberek, asszonyok. Menekül- tek, akik csak azt tudták menekíteni, ami raj- tuk van. Uccákon, lépcsőkön, udvarokon lak- nak Bilbaóban. A háboru nemcsak vér, hanem piszkos is, savanyu és csunya illatok, amelyek megtöltik a levegőt. Bilbaoba ezrével ömlöt- tek emberek az egész biskayai tartomány- ból. Négyszer annyi élelemre volna szükség, mint amennyit küldenek. Többet szenvednek az emberek az éhségtől, mintsem azt gondol- ni lehetne. Öt-hat gyermekes család alig hogy egy kenyérhez hozzájut naponta.

„Az Isten nem fasiszta”

Egy templom előtt megállunk. Nagy betül- kel van írva egy plakáton: „Mola ha muerto. Diosno es fasiszta.” Eppen egy hete annak, hogy Mola tábornok egy repülőszerecséte- ség folytán meghalt. A felírás szerint „az is- ten nem fasiszta”.

Pop Valér lemond?

Ellentét a miniszter és a Banca Nationala között

Bucuresti, június 29. A Lupta Pop Valér dr. iparügyi és kereskedelmi miniszternek a tárgaja keretében támadt nehézségeiről be- szél. A lap többek között a következőket írja: — Ismeretes, hogy Pop Valér dr. politiká- jának egyes vonalai, ha nem is állnak tényle- ges ellentétben a kormány politikájával, mindenesetre egészen egyéni jellegű műta- nak.

Komoly politikai körökből származó hírek megerősítik azt, hogy Pop Valér dr. jelenlegi elgondolásai oly nagy nehézségekkel találko- nak, hogy azok esetleg az iparügyi miniszter lemondására is vezethetnek.

Igy például a nemzeti munkavédelemről szóló törvényerejű rendelet határidő kitűzése nélküli halasztatott el, dacára annak, hogy a miniszter ezen rendeletet mielőbb szeretné te- tő alá hozni.

A Lupta cikke további részében arról a

„meglehetősen nagy” nézeteltérésről ír, mely a miniszter és a Banca Nationala között a külkereskedelmi rendszer fenntartása körü- keletkezett.

A Banca Nationala ellenzi bizonyos Pop Valér dr. miniszter által indítványozott rene- szabályok bevezetését a külkereskedelem te- rében.

A lap szerint mindehhez hozzájárult még a pártban kifogásolt oly transzilván szellem megnyilatkozása, melyről úgy vélik, hogy an- nak Pop Valér dr. a fenntartója és amelyet hibás politikának tartanak a liberálistárbán.

A Lupta szerint az utóbbi napokban maga Tatarescu miniszterelnök kísérelte meg, hogy a miniszter s a Banca Nationala között áthi- dalja az ellentéteket, ez a kísérlet azonban sikertelen maradt és egyes körökben emek folytán Pop Valér dr. lemondásáról be- szélnek.

Május 15-én katonai puccsal akarták hatalmukba keríteni az uralmat Tuchacsevszki és társai

Német és lengyel katonai körökkel álltak összeköttetésben az összeesküvők. Vorosizlovet is meg akarták környékezni

A Bucarestiben megjelenő Le Moment érdekes cikkben közli, hogy milyen esemé- nyek húzódtak meg a Tuchacsevszki-összees- küvés hátterében.

„A nagy európai távirati irodák és a diplomáciai központok — írja a lap — most már pontosan tájékoztatták magukat a Tuchacsevszki-ügy részleteiről. Ezek az értesülések most már részletesen közlik a komplott igazi történetét.

A katonai összeesküvés csak néhány hónappal ezelőtt érte el a végleges formáját. Tuchacsevszky marsall és Kork tábornok, a moszkvai helyőrség parancsnoka álltak a mozgolódás középpontjában és ők is irá- nyították annak munkálatait.

Május közepén már minden készen állott Moszkvában a katonai állam- csínyre.

A Tuchacsevszkyhez hű ezredek, Kork ve- zénylete alatt

el akarták foglalni a Kijevit, meg akarták ölni Stalint és proklamálni a katonai diktatúrát.

A diktatura célja liberálisabb gazdasági rendszer megvalósítása, különösen a mező-

gazdasági termelés terén, a vallási szabad- ság helyreállítása, a Kommunern megse- misztése és a nacionalista állampolitika felé való áttérés volt. Az összeesküvők biztosak voltak erejükben, Moszkvában. A puccs könnyűnek ígérkezett, de számol- ni kellett két veszedelemmel: az állam esetleges megbomlásával és külföldi táma- dással, mely valószínűnek látszott, ha Oroszországban zavargások törnek ki.

A májusi államcsíny sikerét biztosítan- dó, Tuchacsevszky a maga számára akarta megnyerni a határmenti katonai parancs- nokságokat. Elsőnek csatlakozott hozzá Ubojevits (Minszk), majd Yakir (Kiev), Levandovszky (Kaukázus), stb. A pa- rancsnokok azonnal munkához is láttak. Az ő csatlakozásuk biztosította volna a rend és az állam egységének fenntartását az államcsíny kitörésének pillanatában.

Ugyancsak nehéz volt a külső beavato- zás veszélyét elkerülni. A dolgok köny- nyebb megértéséhez ismerni kell a néhány hónappal ezelőtt történt eseményeket. Még januárban, a külügyi népbizottságnál ren- dezett fogadás alkalmával, az egyik szom- szédos állam diplomatája Vorosizloval

Ugyanazon a plakáton írva van még: „Ha mouerto por do mas pekado habia.” Ott halt meg, ahol a legtöbbet vétkezett. Mola tá- bornok volt a szerzője Guernica és Durango repülőbombázás által való elpusztításának. A baszkok kimondhatatlanul gyűlöltek. Ő adta ki a jelszót: „Le fogom borotválni Bilbaót!” és „Halál a baszkokra!”, amely harci jelszava lett a falanxistáknak és az olasz légionárius- soknak. Bilbaóban megtudom még azt is, hogy Mola tábornok zsidó volt. A Burgosból és Berlinből elindított „keresztény kereszt- hadjárat” hősei számára nem lényeges a ta- bornok származása, ha ez asszonyokat és gyermekeket és baszk papokat leölve a kereszt- tes hadjárat végső céljáért küzd: a bilbaói vas bányákért, amelyekre a német nagyvezérka- nak szüksége van.”

baráti beszélgetésben volt elmerülve. Az orosz sajtónak németellenes kampányáról beszélgettek és arról, hogy Németország valóban veszélyt jelent-e Oroszország szá- mára. „Mi tudjuk, hogy a veszély fennáll — mondotta Vorosizlo — és fegyvereink készen állanak.” — „Marsall ur — mon- dotta a diplomata — biztosíthatom önt, hogy Németország csak békét akar és örök barátságot Oroszországgal. Ha lehetséges volna felbontani az orosz-francia szerző- dést, megszüntetni a kominternt és mel- lőzni a zsidókat a kormányzásnál.”

Vorosizlo válasz nélkül hagyta a diplo- matát és mosolyogva próbált kitérni előle, aki azonban mintegy véletlenül a közelben álló egyik német tábornok felé intett és így szól: „Ime, X ur meg fogja erősíteni szavaimat.” Ekkor Vorosizlo hirtelen fel- állt, kimentette magát, hogy nem vehet részt a társalgásban és távozott.

Még aznap este a marsall beszámolt Sztalinnak a beszélgetéséről. A Kreml azon- nal rendeletet adott, hogy figyeljék meg mindazokat a személyeket, akik kapcsolat- ban állnak a német, japán és lengyel ka- tonai missziókkal. A szovjetkormány tag- jai jól tudják, hogy ez a beszélgetés nem volt véletlen, hanem egy terv kereteibe tartozott. Ha a németek Vorosizlovt meg akarták környékezni, kétségtelenül tár- gyalni igyekeztek olyan vörös hadseregbeli elemekkel is, akik rokonszenveznek Német- országgal. Így hátult az első gyamu Tuchacsevszkyre.

Tuchacsevszky azonban jó összeesküvő volt és titkos tárgyalásairól semmi sem szivárgott ki. Május 15-ike felé azonban két bizalmas emberét bízta meg, hogy Berlinben és Varsóban tárgyalásokat foly- tasson és informálódjék affelől, mi lenne e két országnak a magatartása a moszk- vai államcsíny esetén és hogy Németo- rszág és Lengyelország garantálnák-e semlegeséget a szovjet újjászervezésének ideje alatt. Tuchacsevszky követeli egyben közölték volna azt is hogy a marsall elfogad- ta a Vorosizlovnak is felajánlott három feltételt.

Az egyik megbízott, aki az orosz hadse- reg tisztje és katonai körökben „Tvasz- polecz” néven ismerik, feljelentette a mar- sallt. Külföldi megbízását közölte Ejov, a GPU főnöke előtt és így tette lehetővé Sztalinnak, hogy az összeesküvőket lelep- lezze.

— A bőr megbetegedéseinél, különösen ekzemánknál és furunkulózisnál, a mindig kel- lemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbélcsatornát ala- posan kitisztítja és méregteleníti s az emész- tést és az anyagcserét hathatósan előmoz- ditja. Az orvosok ajánlják.

Modern, új kóser ecetgyár Oradean. Prima minőség, versenyképes árak. Kérje min- denütt az elsőrangú

ort. kóser TIGRIS ECETET כשר אף למהדרין מהמהדרין a gyár a nagyvárad ort. rabbinátus kaszusz-bizottságának a felügyelete alatt működik. Fabrică de Oțet Tigru Oradea. Telefon 503.

Végeért az ortodox zsidó kongresszus

Olcsobbá kell tenni a választott bírósági költségeket. Akció a chevra kadisák szövetsége érdekében

Megválasztották az új képviselőtestületet

Cluj, június 30. Az országreszi ortodox zsidó kongresszus szerdán folytatta tanácskozásait. Elnök bejelentette, hogy a jelölőbizottság elkészült munkájával és megállapodott a vezetőség papi és világi tagjaiban. Ezután kiosztották a kongresszusi tagok között a hatvan névből álló lajstromot, amely egyesítette az ugynevezett szatmári és dési frakciókat és a választási bizottság megkezdte munkáját.

Örvendetes ténye a kongresszus nem hivatalos részének az az akció, amit Jozsovícs Lipót, a signeti hitközség elnöke folytatott már a kongresszust megelőzően és a két nagykarolyi hitközség kibékítése érdekében, ami bizonyára sokban hozzá fog járulni a nagyon is kívánatos harmónia létrejöttéhez.

Reich Mózes főrabbi (Medias) kifejti, hogy a múlt kongresszus két megválasztott alelnökét, Freund Józsefet (Szatmár) és Ullmann Istvánt (Nagyvárad) ismét meg kell választani a régi jog és bizalom alapján. Követeli továbbá, hogy az ortodox közélet bizalmi embereinek, Löwy Mór és Sináj Seif rabbi uraknak vissza kell adni a központi irodában elfoglalt eddigi hatáskörüket.

Dr. Mátyás Ignác (Nagyszében) követeli, hogy az Erdélyreszi Központi Ortodox Zsidó Iroda járjon el a zsidóság egyetemét érintő ügyekben a kormánytól és az illetékes hatóságoktól. Rendezni kell a legsürgősebben az iskola-ügyeket, olcsóbbá kell tenni a választott bírósági eljárást, meg kell teremteni az alkalmazottak nyugdíj-alapját és törvényes harcot kell folytatni a minjánok elszaporodása ellen. Akciót kell indítani továbbá a chevra kadisák szövetsége érdekében.

Dr. Klein Miksa (Kolozsvár) tiltakozik a választási rendszer ellen, amely számos abuzusra ad alkalmat. Többek között sérelmezi, hogy a kolozsvári hitközség főrabbiját, aki az ország egyik legnagyobb és közintézményekben leggazdagabb zsidó közületének vezetője, föl sem vették a vezetőség rabbi-tagjainak listájára.

Freund Lajos (Nagyvárad) kérde, miért nem jelölték az előző kongresszus névsorát, amelynek egyhangú megválasztása lenne az egyedül helyes eljárás.

Klein Jakab főrabbi (Halmi) arra kéri a kongresszust, hogy ne zavarják a választási bizottság munkáját a kifogások és személyi sérelmek lavínjával. A gyűlés újra való megnyitása után erre ugyanis bőségesen lesz idő és alkalom.

Megválasztották az új képviselőtestületet

A délutáni tanácskozáson ejtették meg a képviselőtestület rabbi és világi tagjainak választását. Hat órakor Wesel Albert elnök főrabbi ismerteti az alapszabályoknak a választásokra vonatkozó részét és kijelöli Klein Jakab főrabbi személyében a választási elnököt. A választás megejtése után kihirdették a választási eredményeket. A képviselőtestület rabbi tagjai lettek: Teitelbaum Joel Szatmár, Ehrenreich Salamon Simleu Silvaniei, Paneth Jakab Dej, Teitelbaum Zalmen Léb Sighet, Hager Mendel Felsővisó, Klein Jakab Halmi, Szófer Manó Tg.-Mures, Freund Izrael Reghin, Lichtenstein B. Kraszna, Paneth Mayer Hida, Adler József Sighisoara, Briszk Márton Tasnád, Rosner Juda Székelyhid, Spitz Majer Beszerce, Katz Salamon Rusova, Schönfeld Benjámin Valea lui Mihai, Meisels József Uioara, Künstlicher Herman Sibiu, Lichtenstein Salamon Bethlen és Weisz Oszkár Nagyfalu. Pótagok: Schwartz Kápolnokmonostor, Friedländer Borgóprund, Rubín Oradea, Katz Joe Arud és Freund Huedin.

Világi tagok: Freund József Szatmár, Ullmann István Oradea, Czitrom Benjámin Medias, Frankel Jechiel Szatmár, Jozsovícs Lipót Sziget, Weisz Gyula Cluj, Ordentlich Ferenc Dés, Freund Szender Szatmár, Friedman Efraim Timisoara, Spiegel Dávid Szatmár, Seidenfreu József Oradea, A. J. Ullmann Oradea, Szuk Mihály Sziget, Ullmann Meir Oradea, Lefkovits E. Marghita, Drummer Sámuel Szatmár, Ch. L. Rosenberg Oradea, Mandi Mór Marosvásárhely, Schönbrun Abraham Temesvár, Grosz Móze Sziget, Scharfstein Jakab

Arad, Gottlieb M. Halmi, Kohn Abraham Somlyó, Löwy Mózes Cluj, Csengeri Chaim Somlyó, Rosenzweig Emanuel Cluj, Brach Simon Nagybanya, Waldmann M. L. Kraszna, Ullmann A. C. Beszerce és Weinberger Jakab Margitta. Pótagok: Steinberger Mór Marosvásárhely, Jákob Wolf Visó, Beck Jakab Mihályfalva, Steinhach Juda Sziget, Schönberger Dávid Dés, Edelheid Mózes Retteg, Lefkovits Lipót Oradea, Grosz Z. Torda, Lichtenstein J. D. Bethlen és Füllöp Mór Dés.

A rabbi képviselői tagokra 57-en míg a laikusokra 108-an szavaztak.

A megválasztott képviselőtestületi tagok

A regionális paktumok szükségességéről beszélt Hodzsa Milán a népszövetségi ligák pozsonyi kongresszusán

Prága, június 30. (Rador.) A népszövetségi ligák pozsonyi kongresszusának megnyitását Hodzsa Milán hangoztatta, hogy Csehszlovákia hűséggel viseltetik a Népszövetség iránt és rámutatott arra, hogy a kisanantat kedvez minden olyan reformnak, amely a Népszövetség megerősítésének célját szolgálja és elutasít minden olyan kísérletet, amely világpolitikai működését megbénítaná. Ezután a regionális paktumok szükségességéről beszélt, majd kijelentette, hogy a két gazdasági rendszer a kisanantat keretében megalkotott és a római jegyzőkönyvek aláíró államai által létrehozott, fejlődésben van. Bulgáriának részvétele egy olyan rendszerben, amely különleges bánásmódot biztosítana számára, kedvező fogadtatásra találna. Készek vagyunk bevezető tárgyalásokat folytatni — fejezte be beszédét Hodzsa — már a közeljövőben mindazon szomszédos nagyhatalmakkal, melyeknek nyilván

Néhány nap múlva: maradék-kiárusítás a GALLIA-nál

Gallia csak egyszer egy évben rendez maradék-kiárusításokat.

névsorának felolvasása után az elnök ismertette az alapszabályoknak az alelnökre vonatkozó rendelkezéseit, amely szerint alelnököt esetleg választhat a kongresszus, de ez nem kötelező.

Mint hogy az elnök hosszabb távollétében az ortodox országreszi szervezet vezetősége kijelölhet helyettesét, az állandó alelnök megválasztása nem feltétlenül szükséges. Teitelbaum Joel szatmári főrabbi kifejti, hogy mivel a választási bizottság és a delegátusok egy része már elutazott, a kongresszus teljes meg-

elégedésre úgy sem tudna választani alelnököt. Javasolja tehát, hogy az alelnök választásától álljanak el. A kongresszus ezt egyhangulag tudomásul vette.

Az elnök ezután kérte a kongresszust a hitközségek fizessék be járulékaikat, hogy ebből az irodai alkalmazottjait fizetni lehessen és ne ismétlődjön meg az a szomorú helyzet, hogy a tisztviselők létminimumát ne lehessen felelni. A kongresszus tagjainak és a hitközségeknek áldást és békét kívánva lelkes hangulat közepette bezárta az ülést.

lejes árban ekéket vásárolunk. A traktorokat mentesítik a vámtól, a tizenkét járulékos illeték, valamint az összes bélyegilletékek fizetése alól. Szállítási határidő a különböző tételeknél júliustól decemberig váltakozik.

Megegyezés jött létre a város és a postaigazgatóság között az értékküldetések ügyében

Cluj, június 30. A postán érkezett csomagok körül régóta nagy harc folyt a városi tanács és a kolozsvári postaigazgatóság között. Mint ismeretes, a belügyminiszter hozzájárulásával a postán érkezett árukra is kitejesztették az értékküldeteket. Emiatt nagy fennakadások voltak a csomagtovábbításban, mert hosszú időt vett igénybe, amíg a város kivetette az értékküldeteket a beérkezett csomagokra. Végre most aztán megegyezés jött létre a város és a postaigazgatóság között. A város ezután állandó alkalmazotat delegált a főpostahivatalba, ahol a postatisztviselőkkel együtt azonnal kiróják az illetéket. Ezzel elkerültek azt, hogy a városba érkező postacsomagok sokszor napokig vesztegeljenek az állomáson, vagy a postahivatalban.

A kisiparos kongresszus Bucarestben. Bucarestből jelentik: A Kisiparos Szövetség f. év július 7-én egy kongresszust rendez Bucarestben a következő napirenddel: 1. Az iparigazolványok becsereje. 2. Üzleti könyvelés vezetése az iparosok által. 3. Az adó indokolatlan emelése. Tekintve, hogy ez a kongresszus a kolozsvári fiók kezdeményezésére lett összehívva, felkérjük a kolozsvári iparosokat, hogy minél többen vegyenek részt.

XX. ZIONISTENKONGRESSZUS

Zürich, August 1937
Kongresspublikationen:

1. Berichte an den XX. Zionistenkongress!
a) Bericht der zionistischen Exekutive (hebräisch, englisch oder deutsch). b) Bericht des Keren Hajesod (hebräisch, englisch oder deutsch). c) Bericht des Keren Kayemeth Leisrael (hebräisch, englisch oder deutsch). Fr. 5.—

2. Kongresszeitungen
offizielle Organe des Kongresses, erscheinen (in hebräischer und deutscher Sprache) während des Kongresses und der Tagung des Councils der Jewish Agency for Palestine täglich:
Abonnements in der Schweiz sFr. 4.—
in den übrigen Ländern sFr. 5.—

3. Stenographisches Protokoll
des XX. Zionistenkongresses und der Tagung des Councils der Jewish Agency for Palestine (in hebräischer Sprache) sFr. 10.—
Generalabonnement für alle drei Publikationen sFr. 17.—

Bestellungen an das Bureau des XX. Zionistenkongresses, Geldsendungen an den Schweizerischen Bankverein, Zürich, für Rechnung des Bureau des XX. Zionistenkongresses oder an das Postcheckkonto

VIII 15598 per Adresse Bureau des XX. Zionistenkongresses, Zürich.
Die Kongress-Zeitung und das Kongress-Protokoll sind ein unentbehrliches Hilfsmittel jedes Zionisten, der lückenlose und authentische Information über die gesetzgebende Körperschaft des Zionismus wünscht.

KÖZGAZDASÁG

Hetvenötmillió lej értékű géphezozatalt engedélyezett a behozási bizottság

Bucaresti, június 30. A központi behozási bizottság legutóbbi ülésén 74 millió 887,700 lej értékű géphezozatalt engedélyezett. Legnagyobb tétellel Anglia szerepel ezúttal a gépszállítók közül, egyetlen tételben 30 millió lej értékű gépvásárlást engedélyeztek. Németországból huzsonhat behozatalt kérelmeket tettek eleget, összesen 26,114.000 lej összegben. Németalföldről rádióalkatrészek gyártásához szüksé-

ges műszerek behozatalt tették lehetővé háromnegyedmillió lej értékben. Lengyelország egy három és háromnegyedmillió tétellel szerepel, Magyarországból pedig egy aradmegyei, Bocsigbokszei cég 148 ezer lejes turbinát importált. Franciaországból 7,685.000 lej értékű gépeket importálnak, Svájc közel ötmillióval, Olaszország egy és egynegyedmillióval szerepel a gépszállítók között.

Megkezdtek a mezőgazdaság és a hadsereg motorizálásának végrehajtását

Bucaresti, június 30. Pénteken végleges formájában elkészült az a minisztertanácsi jegyzőkönyv, amellyel a földművelésügyi minisztérium felhatalmazást nyert a mezőgazdaság és a hadsereg motorizálásához szükséges traktorok, valamint ezek géprészeinek megrendelésére. A minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében 200 traktort rendelünk a mannheimi Lanz-művektől, a gyár vállalat bucuresti kirendeltsége útján.

A 35 lóerős traktorokért 182 ezer 140 lejt, a 44 lóerős gépekért 210.140 lejt fizetünk. Ezen kívül minden gép vételárát további 45 ezer lejt terhelő pótkatrészek ellenértéke miatt. Továbbá 20 traktort a Hanomag-Diesel művek szállítanak egy craiovai cég útján. Vételár: a 38 lóerős gépeknél 169.680 lejt, illetve 190 ezer lejt, egy 50 lóerős traktorért pedig 230 ezer lejt fizetünk. Ezen kívül 22.500 és 27.000

Bucuresti júden az országgi és megyei ménye újra eredmények Bessarabiában tért a Goga... azért, mert ez parasztpárt, a kompromisszumokban. A parasztpárt jellemző, míg Brassó megyében a sajnálatos hogy a Valda san megritkít... rát.

A most lez kormány kijel hatámapajait vári községi t ket már néhárjuk, hogy en az a sorsa, m illik bizonytalnak minden i választásokat politikai helyhöz megjelölés választási terminusok eg

Brassóban 2 rásztpárt 359 ezer 237, nem szászok 2.619 parasztpárt 60 ta meg a ma Vashui megy vetkező eredm nemzeti paraszisták 175, ge Cämpulungu parasztpárt 42 reszténypartia Tighina megy zeti parasztpá pártja 12.981, manesre 1379 ra 1606 szava A severinme berális párt 18 nemzeti keres ncsé 3374, ge tak.

A tighina rális párt 608 zisták 15068, 16,7 dísziden Neamtz megye: liberális 9718, cuzisták 2817. A liberá 6.6, a nemz tumot kapnak

A Viitorul sikereiről így dályi sikereinek amely megér a sikerek nem párt elvei min

Kö
Fol
Dis

A legmod

FRA

Étáy - é
ség nyoz
L. Pop 10

Julius 25-re újra kitűzték a kolozsvári községi választásokat

Cuzista győzelem egy beszarábiai megyében. A liberálisok győztek Brassóban

Bucuresti július 29. (Az Uj Kelet tud.) Kedden az ország több megyéjében voltak községi és megyei választások, amelyeknek eredménye újra csak azt igazolja, mit az előbbi eredmények alapján már megállapíthattunk. Beszarábiában veszedelmes módon hódított tért a Goga-Cuza-párt, nem utolsósorban azért, mert ezekben a megyékben, a nemzeti parasztpárt, divatos jelszavaknak engedve, kompromisszumot tett a pártprogrammal szemben. A regábeli megyékben a nemzeti parasztpárt tartós és biztos népszerűsége a jellemző, míg az egyetlen erdélyi megyében, Brassó megyében megtartott választások arra a sajnálatos következtetésre kényszerítettek, hogy a Vaída által provokált szakadás alapján megkritikálta a demokrácia híveinek sorát.

A most lezajlott választási turnus után a kormány kijelölte a legközelebbi választások határidejét. Julius 25-re tűzték ki a kolozsvári községi tanácsválasztásokat is, amelyeket már néhányszor elhalasztottak. Nem tudjuk, hogy ennek a terminusnak is nem lesz-e az a sorsa, mint az eddigieknek, hogy tudniillik bizonytalan időre kitolják. Néhány pártnak minden igyekezete oda irányul, hogy a választásokat ne tartják meg, mert a mai politikai helyzetben Kolozsváron rendkívül nehéz megfelelő választási frontokat összehozni.

A választási eredmények és az új választási terminusok egyébként a következők:

Választási eredmények

Brassóban a liberálisok 8298, nemzeti parasztpárt 3590, vaidisták 2820 georgisták 2 ezer 237, nemzeti keresztények 993, hitlerista szászok 2.619 szavazatot kaptak. A nemzeti parasztpárt 60 szavazat hiányában nem kapta meg a mandátumok ötödét.

Vaslui megyében Dămești községben a következő eredménnyel folyták le a választásokat: nemzeti parasztpárt 215, liberálisok 214, cuzisták 175, georgisták 40 szavazatot kaptak. Cămpulung megye 12 községében a nemzeti parasztpárt 42, liberálisok 23, nemzeti keresztény pártiak 2 mandátumot szereztek.

Tighinamegyében a liberálisokra 5.338, nemzeti parasztpártra 4301, nemzeti keresztény pártira 12.981, georgistákra 1356, Frontul Româneşre 1379, Zipsein volt szenátor listájára 1606 szavazatot adtak le.

A severinmegyei választások eredménye: liberális párt 19489, nemzeti parasztpárt 18803, nemzeti keresztény párt 9661, Frontul Româneşre 3374, georgisták 1521 szavazatot kaptak.

A tighinai választások végeredménye: liberális párt 6087, nemzeti parasztpárt 4948, cuzisták 15968, georgisták 2101, vaidisták 167, disszidens tzaranisták 2145.

Neamtz megyében ez a választások eredménye: liberálisok 9823, nemzeti parasztpárt 9718, cuzisták 6446, vaidisták 4467, georgisták 2817. A liberálisok és nemzeti parasztpártiak 6-6, a nemzeti keresztény pártiak 3 mandátumot kapnak.

A Viitorul meg van elégedve a brassói eredménnyel

A Viitorul a liberális párt a brasómegei sikereiről így ír: A nemzeti liberális párt erdélyi sikereinek különleges jelentősége van, amely megérdemli a kihangsúlyozást. Ezek a sikerek nemcsak azt bizonyítják, hogy a párt elvei mind jobban tért nyernek az erde-

lyi tömegekben, de azt is, milyen erős szervezete van a pártnak a hegyeken túl, továbbá általánosabb és magasabb jelentősége is van a sikereknek. Bizonyítják ugyanis, hogy az egészséges, becsületes és az államérdekeknek megfelelő politika, amit a liberális párt képvisel, diadalmaskodik a tagadás, gyűlölet és szenvedélyek politikája felett, amit a nemzeti parasztpárt képvisel Maniu Gyula által. Egyidejűleg ezek a sikerek annyit jelentenek, hogy Erdély elismeri a Tatarescu kormány által az ország minden részében véghezvitt építő munkát.

Megyei és városi választások július 25-én

Julius 25-én a következő megyékben lesznek választások: Cetate-Alba, Muscel, Tecuci,

Tulcea, Cămpulung (Bukovina), Cernăuți, Fogaras, Hunyad, Măramaros, Naszód, Udvarhely, Radauți, Szilágy, Szatmár, Storoni, Kisküküllő, Temes, Háromszék, Torda, Fálclu.

Ugyancsak 25-én községi választások lesznek a következő városokban: Arad, Beszterce, Balázsfalva, Brassó, Cămpulung (Bukovina), Cernăuți, Cetate-Alba, Kolozsvár, Décs, Fogaras, Focsani, Székelyudvarhely, Nagyvárad, Radauți, R. Sărat, Szatmár, Săngeorz, Nagyszeben, Storoni, Marosvásárhely, Temesvár és Zilah.

Julius 11-én Aradon megyei, Gyulafehérváron és Târgovisteban községi, július 2-án Călărăsiban és Romanban szintén községi, július 30-án Sorocan, Abrudbányán és Dorna-Căndreniben községi választásokat tartanak.

Julius 8-án hozzák nyilvánosságra a királyi bizottság jelentését

A kormány minisztertanácson foglalkozott a jelentéssel

LONDON, június 30. Ujabb londoni jelentés is megerősíti a királyi bizottság jelentését a bizottság tagjainak aláírásával átnyújtották az angol kormánynak. A Reuter tudni véli, hogy az angol minisztertanács legutóbbi ülésén a kormány hozzájárult a jelentés tanulmányozásához és remény van arra, hogy rövidesen elkészül a kormány hivatalos állásfoglalása is az új Palesztina-politika ügyében.

LONDON, június 30. Legújabb jelentés szerint Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszter, ma közölte az angol alsóházban, hogy a királyi bizottság palesztinai vizsgálójáról szóló jelentését július 8-án hozzák nyilvánosságra.

Nyomora miatt két gyermekével együtt a vonat elé akarta dobni magát egy marosvásárhelyi asszony

TR-MUREŞ, június 30. (Az Uj Kelet tud.) Barabás Margit nagy nyomorban élő marosvásárhelyi asszony öngyilkosságot akart elkövetni. Tegnap éjfélkor hároméves ödön fiával és tízéves Anna leányával elindult a vasúti sínek felé és amikor a Székelykocsárd felől jövő vonatot megpillantotta, gyermekeivel együtt a sínekre dobta magát. A készülő tragédiát azonban észrevette Dimitrie Maior pályőr és még a vonat odaérkezése előtt elhurcolta a sínekről Barabás Margitot és gyermekeit. Az asszonyt a rendőrségre vitték, ahol kijelentette, hogy újabb öngyilkossági kísérletet fog elkövetni, mert nem tudja nézni gyermekei nyomorát.

Angolok Franco fogóságában

Hogyan bántak a felkelők a hadifoglyokkal

London, június 30. Husz angol önkéntes került nemrég haza Francóék fogóságából. Egyikük következőképpen mondja el sorsukat a felkelők markában:

Magasra emelt kezekkel állunk egy csoportban, balról kézi gépfegyverek merednek ránk, jobbról kézigranátokat tartó fasiszták vigyáznak minden mozdulatunkra. Hárman közülünk Donald Renton holttestét viszik. Donald Renton torkán lötték keresztül, amikor felemelt kézzel állt ő is. Harry Fryt, a parancsnokunkat szintén agyonlőtték. Mikor felkelés után, hajnalban sorbaálltunk, egy dum-dumgolyó szétronsolta a karját.

Stevens engedélyt kért, hogy rágyújthasson. Az egyik őrizőnk engedélyt adott neki. Amikor a belső zsebébe nyult és elő akarta venni a cigarettatárcáját, ugyanaz az őr, aki az engedélyt megadta neki, egy rövid kézi gépfegyversorozatot bocsátott a gyomrába.

Völgynek mentünk lefelé, olasz tankok, olasz kiszolgálóegység mellett haladtunk el. Egyszere csak a miénk elkezdtek a tüzelést minden rendelkezésükre álló fegyverből. Ezerszámra fűtült a golyó soraink közt, nyakmagasságban. Ezen a fasiszták nyilván nagyon felháborodtak, mert fogták Dickinson társunkat, a másodparancsnokunkat, egy utszéi fához kísérték, kivégzőoszakaszt ala-

kitottak és egyet közülünk, megint eltettek láb alól. Dickinson proletrárcosként halt meg. Öklét válláig emelte és „Salud, elvtársak” kiáltás volt az utolsó szava.

A miénk tüzelése közben egyre tartott. Fedezet nélkül állvamaradni ebben a golyózáporban, biztos halál volt. Őröink azonban rákényszerítettek. Ők fedezték magukat, hasrafeküdtek és ránk kezdték fegyvereiket, úgy kényszerítettek rá, hogy állva viseljük el bajtársaink tüzelését. Csak úgy fűtült a golyó a fejünk körül. Két társunk esett itt el a miénk golyóitól. Egy kiáltás, azután még egy: két halottal megint több volt közülünk. Ez tartott tizenöt percig, aztán a tüzelés megszűnt.

Lekísérték a völgybe, ott átadtak a mórknak, akik már akkor, amikor átvettek bennünket, jelekkel mutogatták, mit tesznek majd velünk. Tudtuk, meg kell halnunk, de ettől a rémületes haláltól mégis elborzadtunk. Irtózatunk azonban nem tartott sokáig. Amikor az országútra értünk, egy német parancsnok, spanyol reguláris katonaság élén, átvett bennünket a mórktól.

Kezünk most dróttal volt összekötözve, oly szorosan, hogy sokan közülünk azután napokig nem tudták használni a kezüket. Teherautókon Navalcanseoba vitték bennünket,

FLIT egy híres n. f. d. szer alapján készült, amely mag nagyobb irtóerőt kölcsönöz neki.

ott volt az első börtönünk. Kilencenként sötét cellákba zártak bennünket, a kopádó víz volt, nyitott vödör volt az illemhelyünk, priecs se volt, a nedves kővön kellett fekvőnünk. Négy nap mulva Talaverba vittek, egy régi faraktárba. Itt legalább fából volt a padló, nem kőből. Szalma is lett volna, de oly koszos és tetves, hogy inkább a pusztapadlóra heveredtünk, ha már nem bírtuk a fáradságot. Naponta egy penészes kenyéret kaptunk, meg „balevest”. De ez a baleves avas szalonnával volt főzve, amelyen még a sörte is rajta volt. Ez a baleves azonban még öröm volt: akkor következett be az az igazi fürtelem, amikor „hallevest” kaptunk. Egészen bizonyos hogy már hetek óta döglött halat főztek nekünk. Amikor hozták ezt az ételt, már tíz perccel előbb éreztük a szagát. Legtöbbit a tetvektől szenvedtünk. Rettenetesen el volt tetvesedve ez a börtön. De elmondták nekünk a spanyol foglyok, hogy Francoék területén különben is minden csupa tetű. A kormánycsapatok területén sohasem láttunk tetűt.

Három hónap mulva az angol kormány kicserélt, kiszabadított bennünket. Most itt, Angliában, idehaza elmondhatom, hogy a pokolból szabadultunk ki.

Dr. Pop Victor kolozsvári ügyvéd lesz az új városi főjegyző?

Cluj június 29. Megírta az Uj Kelet, hogy dr. Moga Aurél nyugalmába vonulásával megüresedett a városi főjegyzői állás, amelyre pályázatot hirdetett a város vezetősége. Az előírt határidőre 13 pályázat futott be a város vezetőségéhez, ebből azonban csak három jöhetett komolyan számításba mivel főjegyzői állás elnyerésének feltétlenül jogi végzettséget és legalább 10 esztendői ügyvédi gyakorlatot írtak elő. Dr. Anca Cornéi alpolgármester vezetésével bizottság foglalkozott a beérkezett pályázatokkal és jelentést tettek róluik Drăganu dr. főpolgármesternek, aki valószínűleg a napokban kijelöli az új városi főjegyzőt. Dr. Drăganu még nem döntött a kérdésben, de illetékes körökben bizonyosra veszik, hogy a három legesélyesebb jelentkező közül dr. Pop Victor ismert kolozsvári ügyvéd nyeri el az állást, mivel a jogvégzettségen kívül megvan a 10 éves ügyvédi gyakorlata is, szemben a másik két jelölttel: dr. Neda városi adminisztrációs főnökkel és dr. Baba Trifu a városi adóhivatali főnökkel.

Ujabb felkelés készült Albániában

Belgrád, június 29. Lapjelentések szerint Albániában újabb katonai összeesküvést leplezték le. Allitólág Tiranában Muharen Barjakta ellenzéki politikus vezetésével készült a felkelés. Albánia számos heviségében több tisztelet tartóztattak. Arajtó hadügyminisztert pedig váratlanul több hónapra szabadságolták. Hogy hol tartózkodik, nem tudják. Allitólág internálták, mert tudott a készülő katonai összeesküvésről, de nem tett megfelelő ellenintézkedést.

A hatóságok szigorú rendelkezésekkel igyekeznek gátat vetni a leleplezett felkelés továbbterjedésének.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készülnek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság nyomdájában Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 8-61.

Elegáns fürdőhelyeken is hódít a CARMEN-cipő

UJ KELET Legújabb hírek

A francia kamara módosítás nélkül megszavazta Bonnet pénzügyi javaslatait

Mérsékelt inflációt, leértékelést és új adónemek bevezetését javasolja Bonnet törvénytervezete

Franciaország visszavonul a háromhatalmi pénzügyi egyezménytől?

Párizs, június 30. (Rador.) A francia kamara tegnap este 9 órai kezdettel újabb ülést tartott, amelyen a pénzügyi bizottság elnöke közölte, miért tette magáévá a javaslatot a bizottság. Az ellenzék több ízben az ülés felfüggesztését idézte elő, de hajnali 3 órakor az még nem ért véget.

Hajnali félég órákor a kamara többsége módosítás nélkül megszavazta Bonnet pénzügyi javaslatait. Az elfogadott felhatalmazási törvényjavaslat teljes egészében a szenátustól ered, amennyiben minden feltett módosítási indítványt elvetettek. A javaslatot elfogadása után azonnal átküldték a szenátushoz, amely délelőtt 9.05 órakor ült össze és azonnal megkezdte a javaslat vitáját. Miután a javaslatot felolvasták, a szenátus ülését berekesztették és folytatásáért délutánra tűzték ki. Valószínűnek tartják, hogy a szenátus bizonyos módosításokkal még ma éjjel elfogadja a javaslatot.

Bonnet pénzügyminiszter ma éjjel a kamarában mondott beszéde során többek között kifejezésre juttatta a kormány azon szándékát, hogy elejti a legutóbbi pénzügyi törvényben foglalt korlátozásokat.

A kormány szilárd elhatározása — mondotta Bonnet — hogy az új leértékelés következményeit kizárólag a jelenlegi megélhetési feltételek szerint korlátozza.

Kijelentette azt is, hogy a kormány nem fog autarkikus politikához folyamodni, hanem folytatni fogja együttműködését a nagy angol és amerikai demokráciákkal.

Átmenetileg lemond a kormány az aranyalapról

A ma reggel párizsi lapok a kormány állítólagos azon szándékával kapcsolatban szárnyrakelt hírekkel foglalkoznak, melyek szerint le akarják értékelni a frankot. Az Echo de Paris azt hiszi, hogy Georges Bonnet-nak nem áll szándékában új paritást megállapítani a frank számára. A lap azt hiszi, hogy az egalizációs alap megdöntése helyett, a frank árfolyamának a fonttal szembeni 125-ös aránya fenntartása érdekében belemennek abba, hogy csökkentésük a paritást úgy, hogy 135 frank tegyen ki egy fontot. Csak ennek sikertelensége esetén lépne közbe az egalizációs alap, hogy helyreállítsa a 125-ös arányt és így kényszerítse ki a külföldre kimenekített tőke visszatérését. A l'Oeuvre azt hiszi, hogy a pénzügyminiszter nem fogja megpróbálni azonnal stabilizálni a frankot, hanem átmenetileg lemond az arany alapról. A l'Époque szerint a pénzügyi helyzet miatt a Chautemps-kormány jövője veszélyeztetve van.

A szenátus pénzügyi bizottsága is megszavazta a pénzügyi javaslatot

A délutáni órákban érkezett jelentés szerint a szenátus pénzügyi bizottsága a felhatalmazási javaslatot 20 szavazattal 3 ellenében elfogadta. Tizenkét szenátor tartózkodott a szavazástól. A szenátus pénzügyi bizottságának ülése több mint két óra hosszat tartott. Georges Bonnet pénzügyminiszter ismertette a pénzügyi nehézségeket, amelyek mély hatást keltenek. Infláció, leértékelés, új adók, ime ezek az adott helyzet konkluziói, amik elől nem vonhatom ki magamat — mondotta Bonnet nagy beszédében. — A javaslat ellen csupán Laval volt miniszterelnök, Dumesnil volt miniszter és Jean Taurines, a köztársasági unió vezére szavaztak.

Angol minisztertanács foglalkozott a francia frank várható leértékelésével

Londoni jelentés szerint a jelenlegi franciaországi válságot megkülönböztetett érdeklődéssel követi az angol sajtó, amely arra számít, hogy a frank értékét olyan mértékben

csökkentik le, hogy 125 frank tegyen ki egy fontot.

A Daily Telegraph tudni véli hogy a washingtoni francia pénzügyi ügyvivő megbízást kapott kormányától annak közlésére, hogy Franciaország talán kénytelen lesz visszavonulni az angol-francia-amerikai pénzügyi egyezménytől.

Újabb londoni jelentés szerint az angol kormány tagjai ma délelőtt Chamberlain elnöke alatt értekezletet tartottak, amelyen a benemavatozás kérdésével és a francia pénzügyi válságnak a háromhatalmi egyezményre való kihatásairól tárgyaltak. A

Bonnet beszéde a szenátusban

A késő esti órákban érkezett jelentés szerint a szenátus ülése délután egyenyed négy órakor nyílt meg. Rögtön a napirendre tértek, amelyen a kamara által megszavazott pénzügyi felhatalmazási törvényjavaslat szerepelt. Abel Gardey, a pénzügyi bizottság elnöke kijelentette, hogy sem a szenátusban, sem a pénzügyi bizottság nem akar akadályt gördíteni a szociális reformok elé, de azt hiszi, hogy ezeket a reformokat a pénzügyi és gazdasági egyensúly fenntartása érdekében megfelelő gondal kell kezelni.

Bonnet pénzügyminiszter hosszasan fejtegeti a súlyos pénzügyi helyzetet és kijelenti, hogy hajlandó magára vállalni minden felelősséget és őszinte mérleget ígér a

háromhatalmi egyezmény fenntartását londoni pénzügyi körökben igen kívánatosnak tartják. Az angol csereforgalmi egalizálási alap minapi felemelése éppen a font viszonylagos stabilitásának fenntartását kívánja biztosítani.

Franciaország visszavonul a háromhatalmi egyezménytől?

A Newyork Times című lap azt állítja, hogy a washingtoni francia pénzügyi attasé jegyzékét nyújtott át az amerikai kincstári hivatalnak, amelyben közli, hogy Franciaország kénytelen lesz belügyi okokból visszavonulni a háromhatalmi egyezménytől.

A helyzetről. Ennek érdekében föltétlenül szükségesnek tartja, hogy a szenátus teljes figyelemmel hallgassa végig, tegyen félre minden pártérdeket és minden olyan kritikát, amely minden áron csak kritizálni akar.

Párizs, június 29. A szenátus elhatározta, hogy Abel Gardey, a pénzügyi bizottság elnökének mai beszédét kifüggeszti. Mivel a beszéd igen élesen bírálta a Blum-kormány tevékenységét, a szocialista képviselők és szenátorok és a Chautemps-kormány szocialista tagjai között igen élnék elégedetlenség észlelhető.

Gardey, amikor erről tudomást szerzett, az ülés újbl megnyitására arra kérte a szenátust, ne függesztesse ki a beszédét. Kérésének eleget tettek.

SELECT MOZGÓ

Claudette Colbert és Fred Mac Murray

világfilmje:

Törvényen kívül

Claudette Colbert egy asszonyt játszik, aki szépségével és érzéki varázssal uralkodik egy törvényen kívüli terület összes férfiai felett.

Ma premier!

Súlyos természetű orosz-japán incidensek Mandzsuriában

Tokió, június 30. A Havas jelenti, hogy a japán-mandzsú csapatok az Amur folyón elhelyezték egy szovjetgőzöst. A Reuter értesítése szerint a szovjetgőzök személyzetének nagyrésze a vízbe fullt. Nankingi jelentés szerint a kvantungi hadsereg parancsnoksága közli, hogy három szovjet hajó véletlenül tűz alá fogta a japán csapatokat. Ezek

tüzeléssel válaszoltak és ennek során az egyik szovjetgőzöst elsüllyesztették, a másikat megrongálták, míg a harmadik sietve visszavonult. A hivatalos közlemény hozzáteszi, hogy a mandzsú kormány a szovjet hatóságoknál tiltakozást jelentett be az incidens miatt.

Súlyos csapást mért az aragoni fronton a felkelőkre a köztársaságiak offenzívája

„Stratégiai” visszavonulásra kényszerülnek a felkelők

Veszélyben van a benemavatozási rendszer

Madridi jelentés szerint Miaja tábornok, a köztársasági haderők főparancsnoka az Aragoni szakaszon offenzívába kezdett, amit óriási arányú légitámadás vezetett be. Ezek a támadásokon múlt hét szombatján, vasárnap és hétfőn mintegy száz hárommotoros bombavető szerepelt több-kevesebb sikerrel, annyit azonban eltértek, hogy a felkelők első vonalait mindenütt visszavetették. A meginduló offenzíva célja Huesca, ahol a spanyol polgárháború eddigi legvéresebb küzdelmei zajlottak le. A hadműveletek azon-

ban morális szempontból is nagy jelentősége van, mert Miaja a bulhái vereségnek nyomán rellépett pesszimizmust akarta leküzdölni és lelket önteni a csüggedő baloldaliakba. A salamancai leadó kisebbitemi akarja az új offenzíva jelentőségét ugyan, de amint a külföldi sajtótudósítók közlik, felkelő körökben komolyan számolnak egy „stratégiai” visszavonulás szükségességével.

Londoni jelentés szerint a tegnapi minisztertanácsban szóba került a benemavatozás kérdése, amit bizonyos borúlátással ítélték

meg. A Morning Post szerint az egész benemavatozási politika veszélyeztetve van.

Washingtoni jelentés arról számol be, hogy az USA-kormány, amint egyelőre még meg nem erősítetten közlik, jegyzéket intéz a burgosi kormányhoz, melyben kárterítést követel a „Ciudad Barcelona” gőzös megtorpedozása alkalmával vízbe fullt hét amerikai állampolgárért.

London, június 29. Az angol kormány hisz-szaboni követe utján arról értesül, hogy Portugália felfüggesztette azokat a könnyítéseket, amelyeket a spanyol-portugál határon az angol megfigyelőknek biztosított.

Van Zeeland nyilatkozata az Egyesült Államok gazdasági és pénzügyi együttműködési készségéről

Washington, június 29. (Rador.) Van Zeeland belga miniszterelnök tegnap nyilatkozatot adott, amelyben rámutat arra, hogy az Egyesült Államok készek együttműködni minden egyetemes tevékenységgel, amely hivatan a nemzetközi kereskedelmet fellendíteni, megoldani a pénzügyi kérdéseket és csökkenteni a fegyverkezéseket.

Felfüggesztették a 10 milliós sikkasztás büntését

Bucuresti, június 30. Canciov pénzügyminiszter a közterhek ügyosztályánál nemrégiben elkövetett 10 milliós sikkasztás ügyében bevezetett vizsgálat eredményei alapján ma rendeletileg rendelkezési állományba helyezte Radu Romanescu elsőosztályú referenst, aki eddig ezt az osztályt vezette. Egyszerűleg Mircea Vulcanescu jelenlegi vámosztályi igazgató kapott megbízást a közterhek osztályának ideiglenes vezetésére is.

Megkezdődött a demokrata ügyvédek fegyelmi tárgyalása

Bucuresti, június 30. Az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága ma tárgyalta Dem. Dobrescu, Romulus Georgescu és Ion Vladescu ügyét. A tárgyalás igen izgatott hangulatban vette kezdetét és még nem ért véget. A három fegyelmi elé utalt ügyvédet Grigore Iulian, Traian Alexandrescu és Ghelmegeanu védik.

Még bizonytalan Neurath londoni látogatásának időpontja

London, június 29. Henderson munkaspárti képviselő interpellációjára Eden kijelentette, hogy az angol és német kormányok nem szívrozták még Neurath londoni látogatásának időpontját.

Az albán kormány cáfolja a forradalmi mozgalmakról szóló híreket

Tirana, június 29. Az albán távirati ügynökség kategórikusan cáfolja az albán forradalmi mozgalmakról szóló híreszteléseket. A kommuniké szerint Albánia egész területén a legnagyobb rend és nyugalom honol.

Tokióba akar repülni egy román pilóta. Bucurestiből jelentik: Gh. Gherasim román pilótakapitány Bucurestiből Tokióba akar repülni.

CENZURAT

Taxa posta
számla in
No. 224713

10. Telefon:
Havonta 11
évre 600, eg
félre: Hav
félre 12, e
detések díj
„KELET” a
vidóság eg
ja. Cikkem
törzs megj

Cuza és

A különböző
amelyek a
tárlították.
kombináció
harminc évv
utóbb 1920-b

A román
makla Ion
egyenységét
gazdaságtud
tárolt erősen
hírek.

Iorga han
musának eg
vállalni a
mát, bár a
sohasem tul

Mindkettő
csalódott sz
Legutóbbi
saik hozták

Goga eg
hogy Cuza
sokáig kell
jobbfa-bala
vay anélkül
nyezett. Ho
ták hírbé a

Az a ves
egy szép na
ramjával, n
Goga magó

Iorgát es
és a politik
ahol az ő
rendes tagg
de ennek tar
litikában,
Iorga-komb

A két es
tikai meg
hogy szó v

A Cuza—
szor pozíció
ben és a
egy harmad
Három il
számithatár
Csak egy
viszi közele

160 ün

A főváro
be az a hiv
Pál napján
után még a
állami tisz

Vaiban
különösen
los ünnepe
után meg
gedélyez az

Később
amint azt
ilyenformán
állami tisz
Az elmu
ket egy-eg
szerint ez
napból 72

Ha a nap
az év foly
ami a rák
munkanap
Ebbe a
a péntekre
baton egy
nep két
utána pént
dolgoznak

nyelven „h
Ezeken a
be kell sz
sosem dolg

A szám
hogy a k
napon ké
Valóban
neplő álla
igazgatás
bizonyítják
tökéletesen
bukat 16
csaknem a

Ugyanakk
dolgoznak.

